

Energiatehokkuuden rooli elintarvikealan ilmastopäästöjen vähentämisessä

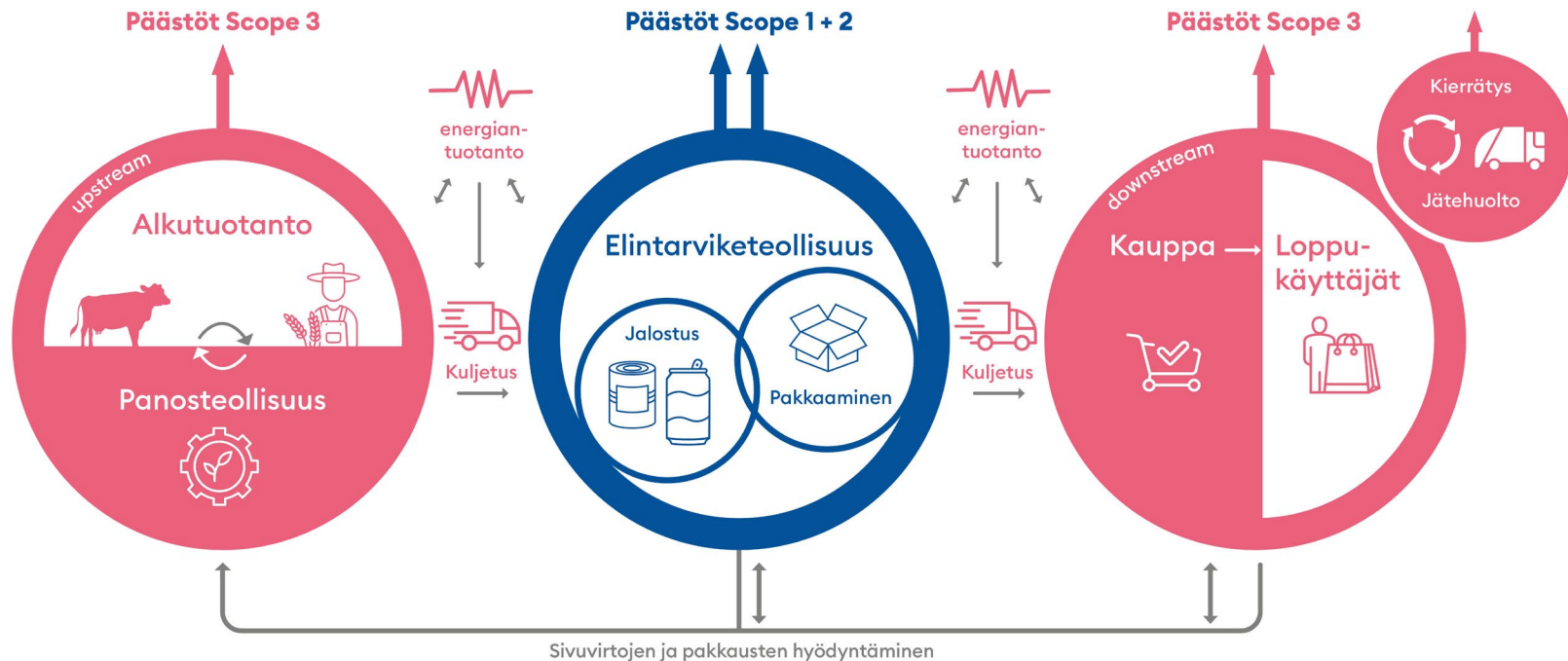
Elintarvikealan vähähiilisyystiekartan päivitys

- Elintarviketeollisuuden [päivitetty vähähiilisyiden tiekartta](#) julkaistiin 11.6.2024.
- ETL:n yhteistyökumppanina tiekarttatyössä toimi ilmastoliiketoimintaan erikoistunut OpenCO2net Oy.

Tiekarttatyön tavoitteet:

- 1** Tunnistaa, miten muuttunut toiminta- ja investointiympäristö on vaikuttanut elintarvikealan yritysten päästökehitykseen.
- 2** Kuvata konkreettiset toimenpiteet, joilla alan yritykset voivat vaikuttaa päästöjen vähentämiseen ja yhteiskunta tukea niiden toteuttamista.
- 3** Kartoittaa suomalaisen elintarviketeollisuuden mahdollisuudet vaikuttaa arvoketjun scope 3 -päästöihin.
- 4** Tunnistaa toimenpiteitä, joilla koko ruoka-alan ilmastotyötä voidaan edistää tehokkaasti alan kilpailukyky, huoltovarmuus ja luonnon monimuotoisuus huomioiden.

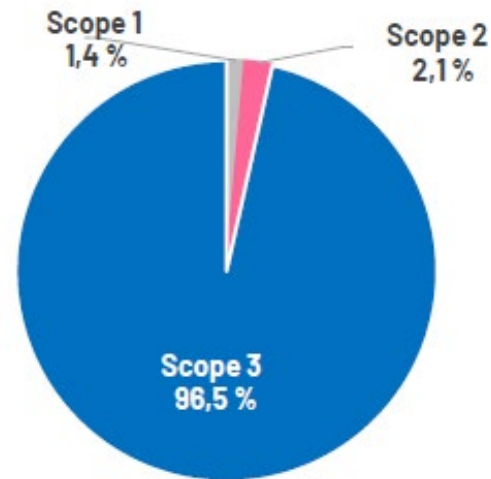
Elintarvikealan arvoketju ja päästöt

Elintarvikealan päästökehitys

- Elintarviketeollisuudesta aiheutuu vain vähän suoria päästöjä ja alan osuus Suomen kokonaispäästöistä oli noin 0,3 % vuonna 2021.
- Vuosien 2018–2021 välillä elintarvikealan suorat päästöt ovat vähentyneet noin 15 % ja epäsuorat ostoenergian päästöt noin 33 %.
- Suorien päästöjen vähenemä perustuu pitkälti alan yritysten toteuttamiin energia- ja materiaalitehokkuustoimiin sekä polttoainemuutoksiin.
- Venäjän hyökkäyssodan seurauksena elintarviketeollisuuden maakaasun käyttö on vähentynyt yli 29 % vuosien 2021 ja 2022 välillä.
- Alan kokonaispäästöistä keskimäärin yli 96 % muodostuu arvoketjun epäsuorista (scope 3) päästöistä ja tyypillisesti yli 90 % raaka-aineiden alkutuotannosta*.

* Yksittäisten elintarvikealan yritysten päästöt voivat erota merkittävästikin koko alaa koskevasta arviosta.

Energiatehokkuuden rooli ilmastotyössä

- Energiatehokkuus vaikuttaa vähähiilisyteen silloin, kun toimenpiteillä voidaan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavan energian kulutusta. Riippuen yrityksen toimintamallista energiatehokkuustoimilla voidaan vähentää oman polttoaineen (scope 1) tai ostoenergian (scope 2) tarvetta.
- Elintarviketeollisuuden energiasäästötoimet liittyvät usein tuotannon lämmitys- ja jäädytysprosesseihin.
- Energiatehokkuussopimuksen raportoitujen tulosten mukaan energiatehokkuustoimien ansiosta saavutettu vuosittainen hiilidioksidipäästöjen vähenemä on vuosina 2017–2022 oli 48 000 t CO₂e. Luku vastaa lähes kolmasosaa elintarviketeollisuuden vuotuisista scope 1 -päästöistä.
- Alan isoimmissa yrityksissä merkittävimmät energiatehokkuustoimet on jo toteutettu. Selvitystyön taustaksi teetetyin jäsenkyselyn mukaan energiatehokkuuden parantamisen merkitys korostuu kuitenkin edelleen elintarvikealan yritysten tuleville vuosille suunnittelemissa energia- ja ilmastotoimenpiteissä.
- Vapaaehtoisen sopimusjärjestelmä nähdään tehokkaana keinona edistää lainsäädännön asettaman energiansäästötavoitteen lisäksi myös alan ilmastotoimia.

Elintarviketeollisuuden tavoite 2035

Energiätehokkuustoimenpiteillä, tuotannon sähköistämisellä ja monipuolisilla uusiutuvan energian ratkaisuilla elintarvikeala saavuttaa omien suorien päästöjen ja ostoenergian osalta hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä.

Vähähiiliset ratkaisut ovat laajasti käytössä ja arvoketjussa hyödynnetään kiertotalouden tarjoamat mahdollisuudet.

Yhtenäisen laskentamallin käyttöön sitoudutaan laajasti ja tieto ilmastovaikutuksista kulkee digitaalisia kanavia hyödyntäen.

Kiitos!

Satumaija Levón
vastuullisuusjohtaja
satumaija.levon@etl.fi
puh. 040 752 8537

